سخن ماه:

پاسخ یک پرسش تکراری

دکترامیرهوشنگ امینی

باز دوباره گروهی از خوانندگان خبرنامه و برخی اعضای اتاق مشترک پرسشی را به صورت حضوری و تلفنی مطرح کرده اند و برخی از آنان خواسته اند به روشنی به آنان پاسخ داده شود و در صورت امکان برای آگاهی همگانی به صورت مکتوب هم عنوان شود، که بارها در همین خبرنامه و سایر جراید به آن پرداخته ام.با وجود ایای در حد معمول در پی به آن خواهم پرداخت.

پرسش این است که حفظ ارزش برابری دلار/ریال با چه شخص یا دستگاهی می باشد و تا چه اندازه وتا کی بالا خواهد رفت؟

لازم به یادآوری می باشد که ظاهراً دوستان پرسش کننده نوشته های اینجانب را در این مورد یا نخوانده اند و یا اظهار نظرهایم را که طی چهار دهه ی گذشته همواره بر آن تکیه و تاکید داشته ام جدی نگرفته اند.

افزایش نقدینگی اعم از اینکه ناشی از اقدام دولت در کاهش نرخ برابری پول ملی باشد که به منظور پوشش کسری بودجه های سالانه کل کشور و بدون توجه به پیامد های آن همه ساله رخ می دهد و یا ناشی از تورم حاکم و مستمر در اقتصاد کشور باشد که ناشی از افزایش میزان نقدینگی به منظور پرداخت های آشکار و پنهان یارانه ها و پرداخت های غیرضرور همواره سبب افزایش استقراض از بانک مرکزی وبه تبع آن افزایش پایه پولی ونرخ تورم می شود که هیچ دولت یا رئیس بانک مرکزی در اقتصاد متمرکز دستوری دولتی از توان رویاروئی با آن برخوردار نیست. لذا در ساختار اقتصادی کشور که ساختار اقتصاد متمرکز دستوری دولتی می باشد این افزایش در هر وضعیتی ادامه خواهد یافت.

و تصور اینکه با دریافت وجوه حاصل از فروش دارایی های ملی یا آزاد شدن پول های مورد تحریم و بلوکه شده در خارج بتوان مانع افزایش نرخ برابری پول ملی شد تصوری باطل است. زیرا همانگونه که بار ها یادآور شده ام، تورم حاصل نسبت میزان نقدینگی به کالای در اختیار است، که با افزایش نقدینگی و پایه پولی افزایش می یابد.نقدینگی هم به زبان ساده با پرداخت یارانه

های آشکار و پنهان، حفظ و ادامه استاندارد تصنعی زندگی و پرداخت های غیر بودجه ای همه و همه در قیاس با میزان تولید بنا به اشاره در هر وضعیتی به نسبت کالای تولیدی سبب افزایش نقدینگی می شود.

بنابراین این ادعا که در نظام اقتصاد متمرکز دستوری دولتی بتوان به طور اصولی مانع یا کاهش نرخ تورم شد ادعائی بیش نیست.

و اما پاسخ این پرسش که مسئول حفظ قدرت خرید پول ملی وبه تبع آن نرخ برابری ریال با چه کسی یا چه دستگاهی می باشد و تا کی ادامه خواهد داشت روشن است که این وظیفه عهده رئیس کل بانک مرکزی و وظیفه بانک مرکزی می باشد اما در اقتصاد متمرکز دستوری دولتی هیچ رئیس کل باک مرکزی از توان انجام این کار برخوردار نیست، زیرا کاهش و افزایش میزان نقدینگی نه در اختیار رئیس است و نه دراختیار بانک. برخوردار سازی بانک مرکزی از توان کاهش یا نسبیت نرخ ارز در گروی اصلاح ساختار اقتصاد است.

* * * * *

اخبار کوتاه اقتصادی اتاق های بازرگانی

اخبار کوتاه اقتصادی ایران

اخبار کوتاه اقتصادی جهان

اخبار کوتاه اتاق مشترک ایران و انگلیس

برگزاری جلسه ماهانه مهر ماه هیات مدیره اتاق مشترک

دویست و شصتمین جلسه ماهانه هیات مدیره اتاق مشترک بازرگانی ایران و انگلیس راس ساعت ۱۴ چهارشنبه ۸ مهرماه با حضور کلیه اعضاء اصلی و علی البدل هیات مدیره به استثنای آقایان ذره بینی و توتونچیان که یکی بیمار و دیگری در سفر خارج بود تشکیل و برگزار گردید.

در این جلسه بعد از گزارش کارکرد دبیرخانه در ماه گذشته و تبادل اخبار اقتصادی به تفصیل درباره رو نمائی کتاب پادشاهی متحده، مراکز اقتصادی و ده شهر مهم آن گفت و گو شد.

سپس درباره گردهمائی آزاد اعضاء در ساری و تائید برنامه مربوط گفت و گو شد. در پایان قرار شد برنامه آموزش که آنجام آن عهده دکتر عالی پور هریسی می باشد اقدام و نتیجه به هیات مدیره گزارش شود.

جلسه راس ساعت ۱۶ پایان یافت.

برگزاری جلسه های ماهانه مهر ماه کمیسیون های تخصصی

اتاق مشترک بازرگانی ایران و انگلیس

کمیسیون غذا، دارو، آرایشی و بهداشتی: جلسه کمیسیون غذا و دارو در مهر ماه بدلیل عدم امکان حضور اکثریت اعضاء و به حدنصاب نرسیدن تعداد اعضاء عاضر رجلسه برگزارنشد.

کمیسیون گردشگری، محیط زیست و برنامه ریزی شهری و ساختمان: جلسه کمیسیون گردشگری هم در مهر ماه به علت عدم امکان حضور اکثریت اعضاء کمیسیون به حدنصاب نرسیده و تشکیل و برگزار نگردید.

کمیسیون بازرگانی، صنایع غیرنفتی، مدیریت تحول اقتصاد دیجیتال و هوشمند سازی: جلسه کمیسیون فوق در روز دوشنبه ۲۰ مهر ماه راس ساعت ۱۴ با حضور آقایان علیرضا مناقبی، محمود توتونچیان، علی حمزه نژاد ، امیر حسین پژوهی، محمود رستم افشار، سید جعفر موسوی، افشین نوبخت، ابراهیم موسوی، شهپر فخاری و محمد رضایی تشکیل و برگزار گردید.

در ابتدا تبادل اخبار اقتصادی مورد بحث و بررسی قرار گرفت سپس هر یک از اعضاء به تشریح از مسایل و مشکلات خود صحبت به میان آوردند و مشکل مشترک اکثریت اعضا حمل و نقل بار چه از طریق کشتی و یا چه از طریق هوایی و یا ریلی و مشکلات ارزی واحدهای تولیدی در این شرایط بحرانی بیاناتی را ایراد کردند که مطالبی مصوب می شود و در عمل طبق گفته های خود مسئولین اقدامی موثر انجام نمی شود .

پس از آن آقای مهندس نوبخت طبق یک پلتفرم تصویری برای اعضا کمیسیون مطالبی را در رابطه با AI توضیحات مبسوطی را فرمودند که مورد توجه قرار گرفت و فرصت های همکاری دو جانبه ایران و بریتانیا در عصر AI به تشریح رویه های مشاور تخصصی و برون سپاری خدمات AI، تبادل دانش رگولاتوری و در نهایت زنجیره تامین داده مهم ترین فرصت همکاری فی مابین خواهد بود.

در این جلسه مقرر شد درخصوص بند (۳) اقدامات لازم در این خصوص انجام شود با همکاری اعضای محترم و مشورت عالی آقای دکتر امینی در راستای انجام موضوع بند (۳) و به تشریح توسط دبیر کمیسیون برای اعضای محترم توضیح داده شد.

چون موضوع دیگری نبود جلسه در ساعت ۱۵:۴۵ پایان یافت.

کمیسیون نفت، گاز و پتروشیمی: جلسه مهرماه این کمیسیون روز سه شنبه ۲۸ مهرماه ساعت ۱۶ با حضور آقایان محمدرضا سرمدی رئیس کمیسیون، مهندس مهدی نوروزی نایب رئیس و دبیر کمیسیون، محمدحسن دید ه ور و مهرداد حسینی نماینده شرکت آسفالت توس در دفتر دبیرخانه اتاق مشترک

تشکیل و برگزار گردید. ابتدای جلسه، طبق روال همیشگی و مطابق با بند ۱ دستور جلسه اعضای حاضر در جلسه به تبادل آخرین اخبار و اطلاعات در زمینه نفت و گاز و پتروشیمی پرداختند و مباحثی را در خصوص اوضاع اقتصادی و مسائل روز کشور به اشتراک گذاشتند. در ادامه اعضای کمیسیون مطالب و نقطه نظرات خود را در خصوص دشواریهای مربوط به نگهداری نیروی کار با توجه به اوضاع اقتصادی کشور پرداخته و نظرات خود را بیان نمودند. در پایان اعضاء کمیسیون با توجه به افزایش ترافیک و آلودگی هوا در ماه های پیش رو، مصوب نمودند که جلسات کمیسیون نفت، گاز و پتروشیمی در ماه های آبان و آذر و بهمن بصورت مجازی و ماهای دی و اسفند بصورت حضوری برگزار گردد. جلسه در ساعت ۱۷:۱۵ به پایان رسید.

برگزاری مراسم رونمایی کتاب

«پادشاهی متحد بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی، مراکز اقتصادی و ده شهر عمده آن»

مراسم رونمایی کتاب «پادشاهی متحده بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی، مراکز اقتصادی و ده شهر عمده آن»، که در همکاری با شرکت پنتر، چاپ و نشر گردید، در پی اطلاع رسانی قبلی به اعضاء محترم اتاق، روز چهارشنبه ۸ مهر ماه، ساعت ۱۵:۰۰، در محل دبیرخانه اتاق، با حضور اعضاء هیات مدیره اتاق برگزار گردید.

در این مراسم نخست آقای دکتر عالیپور توضیحاتی درخصوص چاپ و نشر کتاب مذکور که نتیجه سالها تحقیق و بررسی انجام شده در اتاق ایران و انگلیس توسط جناب آقای دکتر امینی، می باشد ایراد نمودند، سپس از آقای دکتر امینی، ریاست محترم اتاق، خواستند ایشان نیز اطلاعاتی درمورد مطالب کتاب در اختیار حاضران قرار دهند.

پس از آن افراد حاضر در مراسم ضمن تشکر از آقای دکتر امینی بابت سالها زحمات ایشان در اداره امور اتاق ایران و انگلیس خواستار انجام بیشتر اینگونه فعالیت ها در زمینه معرفی بیشتر ایران و انگلستان و آشنایی با ظرفیت های اقتصادی دو کشور شدند.

پس از ارائه کتاب به اعضاء متقاضی و دریافت امضا از جناب آقای دکتر امینی، پذیرایی از حاضران صورت گرفت و مراسم ساعت ۱۷:۰۰ پایان یافت.

اخبار کوتاه اقتصادی ایران

تغییر رویکرد همکاری‌های اقتصادی ایران و افغانستان

۴۰۰ میلیون دلار ارزش قراردادهای ایران

تهران- ایرنا- رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان بر تغییر رویکرد همکاری های اقتصادی ایران و افغانستان تاکید و اعلام کرد: ارزش قراردادهای ایران در پنجمین نمایشگاه بین‌المللی ابوحنیفه کابل از ۴۰۰ میلیون دلار فراتر رفته است و با نهایی‌شدن توافق‌ها و مذاکرات انجام‌شده، زمینه افزایش قابل‌توجه همکاری‌های اقتصادی دو کشور فراهم خواهد شد.

محمود سیادت روز شنبه در گفت و گوی اختصاصی با خبرنگار اقتصادی ایرنا، با اشاره به حضور ایران در پنجمین نمایشگاه بین‌المللی ابوحنیفه کابل در افغانستان اظهار داشت: این رویداد از نظر سطح مشارکت فعالان اقتصادی و حضور هیات‌های رسمی ایران، اهمیت ویژه‌ای داشت. برای نخستین بار، هیاتی از اتاق ایران با حضور اعضای هیئت‌رئیسه و بیش از ۵۰ نفر از فعالان توانمند اقتصادی در بخش‌های مختلف در نمایشگاه حضور یافتند.

وی افزود: همزمان با برگزاری نمایشگاه، هیات‌هایی از مجلس شورای اسلامی، معاونت اقتصادی وزارت امور خارجه، وزیر نیرو و جمعی از مسئولان بخش‌های مختلف نیز در این رویداد حضور پیدا کردند که این موضوع بر اهمیت حضور ایران و توسعه مناسبات اقتصادی با افغانستان افزود.

سیادت با اشاره به ارزش قراردادهای اعلام‌شده در جریان پنجمین نمایشگاه بین‌المللی ابوحنیفه کابل در افغانستان گفت: ارزش این قراردادها از ۴۰۰ میلیون دلار فراتر رفت؛ با این حال، گفت‌وگو با غرفه‌داران و اعضای هیات اقتصادی ایران نشان می‌دهد که مذاکرات، توافق‌ها و تفاهم‌های دیگری نیز میان فعالان اقتصادی دو کشور شکل گرفته است که با نهایی‌شدن آن‌ها، حجم همکاری‌های اقتصادی ایران و افغانستان می‌تواند به میزان قابل‌توجهی افزایش یابد.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان، تغییر رویکرد همکاری‌های اقتصادی دو کشور را از مهم‌ترین ویژگی‌های نمایشگاه امسال دانست و تصریح کرد :برخلاف گذشته که بخش عمده تعاملات بر صادرات کالا متمرکز بود، اکنون موضوعاتی همچون سرمایه‌گذاری مشترک، انتقال دانش و فناوری و مشارکت در تولید داخل افغانستان نیز مورد توجه فعالان اقتصادی قرار گرفته است.

وی ادامه داد: حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری در افغانستان، زمینه حضور بیشتر فعالان اقتصادی داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی را در این کشور فراهم کرده است. در چنین شرایطی، شرکت‌های ایرانی می‌توانند علاوه بر توسعه صادرات، از طریق مشارکت در طرح‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری مشترک، حضور پایدارتر و مؤثرتری در بازار افغانستان داشته باشند.

ضرورت حمایت از سرمایه‌گذاری و صادرات خدمات فنی و مهندسی

سیادت با تاکید بر ضرورت حمایت دولت ایران از توسعه روابط اقتصادی با افغانستان بیان کرد: برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود، باید حمایت از سرمایه‌گذاری در افغانستان، توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی، فعال‌سازی صندوق ضمانت صادرات و پیش‌بینی مشوق‌های لازم برای صادرکنندگان در دستور کار قرار گیرد.

وی افزود :یکی از موضوعات مهم در توسعه تجارت با افغانستان، فراهم‌کردن امکان ریالی‌شدن مبادلات صادراتی و ایجاد سازوکار مناسب برای واردات محصولات تولیدی افغانستان به ایران است .تحقق این اقدامات می‌تواند به تسهیل مبادلات، کاهش موانع تجاری و شکل‌گیری روابط اقتصادی پایدارتر میان دو کشور کمک کند.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان خاطرنشان کرد: در جریان نمایشگاه، فرصت مناسبی برای طرح این موضوعات با مسئولان ایرانی و مقام‌های اقتصادی افغانستان فراهم شد و جلسات

سازنده‌ای در این زمینه برگزار کردیم. همچنین در نشست با فعالان اقتصادی ایرانی حاضر در نمایشگاه، شرکت‌کنندگان رضایت خود را از نتایج و دستاوردهای این رویداد اعلام کردند.

ظرفیت صادرات ایران به افغانستان تا ۱۰ میلیارد دلار

سیادت با اشاره به تحولات اقتصادی افغانستان و فرصت‌های پیش‌روی فعالان اقتصادی ایران گفت: افغانستان با وجود مشکلات ناشی از حدود پنج دهه جنگ‌های داخلی و خارجی، در مسیر بازسازی و توسعه قرار دارد. بسیاری از فعالان اقتصادی افغانستانی که در خارج از این کشور حضور داشتند، بازگشته‌اند و در بخش‌های مختلف اقتصادی فعالیت می‌کنند.

وی افزود: با وجود چالش‌های موجود، روند کلی فعالیت‌های اقتصادی و سازندگی در افغانستان ادامه دارد و حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری، فرصت‌های تازه‌ای برای گسترش همکاری‌های منطقه‌ای ایجاد کرده است.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان با اشاره به محدودیت‌ها و انسداد مرزی با پاکستان تأکید کرد: شرایط کنونی می‌تواند فرصت بیشتری برای حضور ایران در بازار افغانستان فراهم کند و انتظار می‌رود ایران نقش پررنگ‌تری در تأمین نیازهای اقتصادی این کشور داشته باشد.

وی تصریح کرد :برای استفاده از این فرصت، رفع سریع مشکلات مرزی، روان‌سازی تردد کامیون‌ها و افزایش ظرفیت ترانزیتی و صادراتی گذرگاه‌های مرزی ضروری است. در صورت رفع موانع و اجرای اقدامات مورد توافق، ظرفیت صادرات ایران به افغانستان قابلیت افزایش تا ۱۰ میلیارد دلار را خواهد داشت.

نقش اتاق مشترک در توسعه مناسبات تجاری

سیادت ادامه داد: اتاق بازرگانی و تجارت و سرمایه‌گذاری افغانستان، مسئولان دولتی، اتاق زراعت و مالداری، اتاق صنعت و معدن و اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان در برگزاری این رویداد نقش مؤثری داشتند.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان افزود: اتاق مشترک ایران و افغانستان طی یک سال گذشته فعالیت‌های موثری برای تقویت ارتباطات تجاری دو کشور انجام داده است. در همین راستا، با چند ماه برنامه‌ریزی و آماده‌سازی و مشارکت جمعی از همکاران، تلاش کردیم ارتباطات مؤثری میان غرفه‌داران ایرانی، اعضای هیئت اقتصادی ایران و فعالان اقتصادی افغانستان برقرار کنیم.

به گفته وی، برگزاری نشست‌های تجارت بنگاه‌به‌بنگاه (B۲B) و برنامه‌های همتایابی تجاری از جمله اقدامات اتاق مشترک برای تسهیل مذاکرات مستقیم میان شرکت‌ها و شناسایی فرصت‌های همکاری بود.

سیادت ابراز امیدواری کرد که دستاوردهای این نمایشگاه به توسعه سرمایه‌گذاری‌های مشترک، افزایش مبادلات تجاری و تقویت همکاری‌های اقتصادی ایران و افغانستان منجر شود و ارتباطات شکل‌گرفته در این رویداد، زمینه‌ساز همکاری‌های بلندمدت و پایدار میان فعالان اقتصادی دو کشور باشد.

برای عبور از رکود تورمی باید سامانه‌های زائد تعطیل شوند

عضو اتاق بازرگانی با بیان اینکه همزمان باید با تورم و رکود مقابله کرد، گفت: برای عبور از رکود تورمی، باید سامانه‌های زائد تجاری تعطیل و بخش رکودی اقتصاد نیز درمان شود.

به گزارش خبرنگار مهر، در آستانه روز ملی صادرات، بررسی چالش‌ها و موانع پیش‌روی تجار، تولیدکنندگان و صادرکنندگان ایرانی بیش از گذشته اهمیت پیدا کرده است؛ فعالانی که در کنار محدودیت‌های ناشی از شرایط اقتصادی، با تعدد سامانه‌های تجاری، پیچیدگی فرآیندهای اداری، مقررات متعدد و دشواری‌های مربوط به تأمین مواد اولیه و بازگشت ارز مواجه هستند. در همین راستا، بررسی مطالبات فعالان اقتصادی و راهکارهای تسهیل تجارت خارجی می‌تواند تصویری روشن‌تر از مهم‌ترین مشکلات صادرکنندگان و مسیرهای پیش‌روی تجارت کشور ارائه دهد.

در این رابطه کامبیز میرکریمی، عضو اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه، با تأکید بر ضرورت تسهیل فضای کسب‌وکار، در گفتگو با خبرنگار مهر اظهار کرد: شرکت‌های تولیدکننده به‌شدت تحت فشار هستند و یکی از موضوعاتی که همچنان حل نشده، تعدد سامانه‌های آنلاین است. هنوز سامانه‌های متعددی در دستگاه‌ها و وزارتخانه‌های مختلف وجود دارد که باید تعداد آنها کاهش پیدا کند.

وی افزود: این اقدامی است که بسیاری از کشورهایی که اقتصاد آزاد و رقابتی را دنبال کرده‌اند، انجام داده‌اند و در شرایط فعلی نیز باید همین مسیر دنبال شود. اینکه بگوییم چون شرایط جنگی است، بنابراین اقتصاد نیز باید دستوری شود، رویکردی کاملاً اشتباه است.

عضو اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه ادامه داد: برخی می‌گویند چون شرایط جنگی است، اقتصاد باید دستوری شود؛ در حالی که این رویکرد مانند آن است که فردی تب کرده باشد و به دلیل بیماری، تصور کنیم باید شرایط طبیعی بدن او را کنار بگذاریم. چنین چیزی امکان‌پذیر نیست و این مسیر، مسیر درستی نیست.

همزمان باید با تورم و رکود مقابله کرد

وی تصریح کرد: از یک سو باید ریاضت اقتصادی داشته باشیم تا تورم مهار شود، از سوی دیگر، تنها راه مقابله با رکود این است که همزمان با اجرای سیاست‌های ریاضتی، هزینه‌های دولت، به‌ویژه هزینه‌های مرتبط با انرژی، کاهش یابد تا ضمن کنترل تورم، کسری بودجه دولت نیز مهار شود.

میرکریمی افزود: دولت نباید کسری بودجه خود را پولی‌سازی کند. از سوی دیگر، برای مقابله با رکود، حتماً باید سیاست‌های تسهیل‌کننده در نظر گرفته شود. ما همزمان با دو وضعیت رکود و تورم مواجه هستیم و برای عبور از رکود تورمی، باید سامانه‌های زائد تعطیل، فضای اقتصادی آزاد و بخش رکودی اقتصاد نیز درمان شود.

وی گفت: باید ساختاری ایجاد شود که اختیارات لازم، حتی فراتر از اختیارات پیش‌بینی‌شده در قوانین موجود، و با پشتوانه بالاترین مقامات کشور را داشته باشد تا بتواند قوانین مزاحم و مخل کسب‌وکار را به‌صورت موقت کنار بگذارد و در ادامه، زمینه اصلاح این قوانین فراهم شود.

ضرورت بازنگری در سامانه‌های تجاری

این فعال اقتصادی یادآور شد: ما اکنون با شرایط رکود تورمی مواجه هستیم و درمان آن نیز باید به‌صورت همزمان دنبال شود. فضای کسب‌وکار باید به‌سرعت تسهیل و سامانه‌ها نیز یکپارچه شوند.

میرکریمی افزود: تمام این سامانه‌ها با عنوان تسهیل تجارت ایجاد شده‌اند، اما عملاً به جای تسهیل، تعداد آنها افزایش یافته تا کنترل دستگاه‌های دولتی بر تجارت بیشتر شود. در واقع، عنوان «سامانه‌های کنترل‌گر» برای آنها مناسب‌تر از سامانه‌های تسهیل تجاری است.

وی تصریح کرد :*در تمام دنیا، این سامانه‌ها تحت عنوان «پنجره واحد» و در چارچوب «تسهیل تجاری» تعریف می‌شوند، اما سامانه‌های موجود در ایران عملاً تسهیل چندانی ایجاد نمی‌کنند*در تمام دنیا، این سامانه‌ها تحت عنوان «پنجره واحد» و در چارچوب «تسهیل تجاری» تعریف می‌شوند، اما سامانه‌های موجود در ایران عملاً تسهیل چندانی ایجاد نمی‌کنند و باید با همین هدف و رویکرد، بازنگری اساسی در آنها صورت گیرد.

عضو اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه تأکید کرد: این بازنگری باید به‌گونه‌ای انجام شود که هم اقتصاد از رکود خارج شود و هم دولت بتواند سیاست‌های انقباضی خود را برای مهار تورم دنبال کند.

میرکریمی در پایان هشدار داد: اگر این اقدامات انجام نشود، تجار به سمت شرایط سختی حرکت خواهند کرد و در این زمینه شکی وجود ندارد. البته ابزارهای لازم برای جلوگیری از این وضعیت وجود دارد و

زیرساخت‌های کشور نیز فراهم است؛ بنابراین تنها چیزی که نیاز داریم، اراده برای انجام این اصلاحات در سطوح بالای تصمیم‌گیری کشور است.

معاون وزیر صمت: صادرکنندگان امکان رفع تعهدات ارزی را دارند

رشت- ایرنا- معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به تعهدات ارزی صادرکنندگان اظهار کرد: نرخ‌های تعیینی برای آستانه بازگشت ارز به معنای آن نیست که صادرکننده در صورت نرسیدن به این میزان، دیگر امکان رفع تعهدات خود را نداشته باشد.

محمدعلی دهقانی دهنوی سه شنبه شب در حاشیه جلسه توسعه صادرات گیلان در رشت در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: بر اساس قانون، صادرکنندگان موظف به رفع تعهدات خود هستند و برای انجام این کار مهلت دارند و آستانه‌های ۶۰، ۷۰ و ۸۰ درصد نیز به عنوان آستانه‌های تنبیهی در نظر گرفته شده است.

وی افزود: وضعیت رفع تعهدات ارزی موضوعی پویاست و ممکن است صادرکننده‌ای به دلیل بروز برخی موانع در مقطعی نتواند تعهد خود را به طور کامل ایفا کند، اما در ماه‌های بعد بتواند میزان ایفای تعهدات خود را افزایش دهد؛ بنابراین قرار گرفتن در یک آستانه مشخص به معنای ثابت ماندن آن وضعیت نیست و صادرکننده می‌تواند در ادامه تعهدات خود را به ۱۰۰ درصد برساند.

به گزارش ایرنا و براساس آخرین اعلام سازمان توسعه تجارت ایران، براساس دستور رئیس این سازمان، نرخ بازگشت ارز حاصل از صادرات از ابتدای شهریورماه از ۶۰ درصد تا اطلاع ثانوی ۷۰ درصد خواهد بود.

وی در بخش دیگری با تاکید بر ضرورت تقویت زیرساخت‌های تجاری و لجستیکی گیلان افزود: توسعه زیرساخت‌های استان و تقویت ظرفیت‌های لجستیکی از برنامه‌های مهم دولت است و این موضوع از منظر تمرکززدایی نیز اهمیت دارد.

معاون وزیر صمت ادامه داد: گیلان یکی از شریان‌های اصلی تجارت کشور به شمار می‌رود و می‌تواند بخش قابل توجهی از نیازهای کشور را از مسیر خود تامین کرده و سهم مهمی در صادرات داشته باشد.

وی با تاکید بر ضرورت تداوم توسعه ظرفیت‌های تجاری گیلان گفت: حتی در صورت رفع محدودیت‌ها و عادی شدن شرایط تجارت از مسیرهای جنوبی کشور، نباید از ظرفیت‌های گیلان غافل شد، بلکه این استان باید به عنوان یکی از شریان‌های اصلی تجارت کشور همچنان توسعه یابد.

تحریم اتفاق جدیدی نیست

خوروسازان پلتفرم‌های مشترک بسازند

در گفت‌وگو با ایسنا عنوان شد:

در شرایطی که صنعت خودرو همچنان با چالش‌هایی مانند تحریم، محدودیت تامین ارز، افزایش هزینه مواد اولیه و مشکلات لجستیکی روبه‌روست، نایب‌رئیس انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی کشور پیشنهاد داد که خودروسازان بخش عمده تولید خود را بر پایه دو یا سه پلتفرم مشترک متمرکز کنند.

ابراهیم دوست‌زاده -نایب‌رئیس انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی کشور - در گفت‌وگو با ایسنا، در رابطه با مطرح شدن تحریم شرکت‌های خودروساز کشور، اظهار کرد: حدود ۱۲ تا ۱۳ سال پیش صنعت خودرو و زنجیره تامین آن مشمول تحریم‌ها شدند و این موضوع اتفاق جدیدی برای این حوزه به شمار نمی‌رود. در طول ۱۰ تا ۱۵ سال گذشته، صنعت خودرو و زنجیره آن تا حدودی خود را با شرایط تطبیق داده و تولیدکنندگان توانسته‌اند راه‌هایی برای کاهش شدت اثرات تحریم‌ها بیابند؛ با این حال، تشدید تحریم‌ها و قرار گرفتن مجدد نام صنعت خودرو در صدر اخبار رسانه‌ها، حساسیت‌ها، رصد و فشارهای طرف مقابل را افزایش می‌دهد و فضا را نسبت به ماه‌های گذشته دشوارتر می‌سازد.

وی اضافه کرد: بزرگ‌ترین ریسک فعلی زنجیره تامین خودروسازی مسئله لجستیک و تامین مواد اولیه است؛ خطوط حمل‌ونقل دریایی، هوایی، جاده‌ای و ریلی و افزایش هزینه‌های آن، در کنار آسیب‌های وارده به زیرساخت صنایع بالادستی، ریسکی بیشتر از اصل تحریم‌ها ایجاد کرده و در صورتی که موانعی همچون مشکلات لجستیکی، افزایش قیمت مواد اولیه، کمبود نقدینگی و تامین مالی مناسب، سقف ثبت سفارش‌ها و تاخیر در تخصیص ارز برطرف شوند، بخش خصوصی این توانمندی را دارد که با جایگزینی راهکارها، اثرات بلندمدت تحریم‌ها را مهار کند.

افزایش تاب‌آوری صنعت در گرو بالا بردن عمق داخل است

نایب‌رئیس انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی کشور با اشاره به فضای حاکم بر اقتصاد و صنعت بیان کرد: در حال حاضر در شرایطی قرار داریم که معایب وضعیت جنگی را به همراه دارد بدون آنکه از مزایای شرایط صلح بهره‌مند باشیم؛ نوعی فضای بلاتکلیفی که تصمیم‌گیری را سخت می‌کند. در چنین وضعیتی، افزایش تاب‌آوری صنعت در گرو بالا بردن عمق داخلی‌سازی است، اما مانع اصلی در این مسیر، نبود تیراژ اقتصادی در سفارش‌گذاری خودروسازان است. وقتی یک خودروساز با تنوع بالای مدل‌ها فعالیت می‌کند، تیراژ سفارش هر قطعه محدود می‌شود و سرمایه‌گذاری قطعه‌ساز برای خرید خطوط تولید و انتقال فناوری توجیه اقتصادی پیدا نمی‌کند.

غفلت خودروسازان در ایجاد پلتفرم‌های مشترک

دوست‌زاده راهکار محوری برای حل این چالش را الزام به طراحی و تولید خودرو بر روی پلتفرم‌های مشترک عنوان کرد و افزود: اگر وزارت صمت، مجلس و نهادهای سیاست‌گذار، خودروسازان را مکلف کنند که ۶۰ تا ۸۰ درصد تولیدات خود را بر پایه دو یا سه پلتفرم مشترک متمرکز کنند، تیراژ قطعاتی نظیر موتور، گیربکس، اکسل و شاسی به شدت بالا می‌رود و تنها پوسته و بدنه بیرونی خودروها متفاوت خواهد بود. در چنین حالتی، با شکل‌گیری تیراژهای اقتصادی چند صد هزارتایی، سرمایه‌گذاری برای داخلی‌سازی توجیه‌پذیر می‌شود و زنجیره تامین خود برای تعمیق ساخت داخل پیش‌قدم خواهد شد و نکته بهتر اینکه در شرایط تحریمی تاب آوری به شدت افزایش پیدا می‌کند.

وی در پایان با اشاره به جای خالی شورای عالی سیاست‌گذاری خودرو خاطرنشان کرد: کمیته‌های فعلی در سطوح اجرایی پایین‌تری قرار دارند و قادر به اتخاذ چنین تصمیم‌های کلان و الزام‌آوری نیستند. برای حل ریشه‌ای این معضل، حاکمیت صنعتی کشور باید با تعیین تکالیف مشخص در بهره‌گیری از پلتفرم‌های مشترک، زمینه را برای صرفه اقتصادی تولید داخل و بقای زنجیره تامین خودرو فراهم کند.

دبیرکل خانه صمت انتقاد کرد صنعت برق نمی گیرد،

اما هزینه اش را کامل می دهد!

دبیرکل خانه صمت انتقاد کرد:

دبیرکل خانه صمت با انتقاد از شیوه محاسبه و دریافت هزینه ترانزیت برق از واحدهای تولیدی اعلام کرد: وزارت نیرو هزینه ترانزیت را بر مبنای کل دی ماند قراردادی اخذ می‌کند، در حالی که به دلیل ناترازی، بخش قابل‌توجهی از سهمیه برق صنایع تحویل داده نمی‌شود.

آرمان خالقی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به چالش‌های ناشی از اجرای قانون مانع‌زدایی از صنعت برق و بروز اختلاف نظر میان بخش تولید و وزارت نیرو اظهار کرد: در پی قطعی‌های مکرر برق و افت تولید، برآوردها نشان می‌دهد عدم‌النفع بخش صنعت از مرز ۷۰۰ هزار میلیارد تومان عبور کرده که خسارت بسیار سنگینی را به بدنه تولید کشور تحمیل کرده است.

وی با تشریح تغییرات اعمال‌شده در قبوض برق صنایع افزود: در فرمول‌های محاسباتی، آیتم مربوط به هزینه‌های دیماند با تغییراتی مواجه و تحت عنوان حق ترانزیت یا هزینه نگهداری و تعمیرات شبکه انتقال از مبادی تولید تا محل مصرف محاسبه شده است که تا اینجای کار مشکلی وجود ندارد؛ اما ایراد اساسی اینجاست که این مبالغ بر اساس مصرف واقعی تعیین نمی‌شود، بلکه بنا به تشخیص و تصمیم وزارت نیرو و بدون طی مراحل قانونی لازم اخذ می‌شود.

دبیرکل خانه صمت ادامه داد: در حال حاضر مبالغی که بابت حق ترانزیت منظور می‌شود به چندین برابر افزایش یافته، به‌گونه‌ای که در مواردی هزینه محاسبه‌شده برای ترانزیت از اصل بهای برق مصرفی واحد صنعتی فراتر رفته و به محل اختلاف و ابهام جدی تبدیل شده است.

خالقی در خصوص پیگیری‌های صورت‌گرفته درون مجموعه دولت توضیح داد: وزارت صمت پیگیر رفع این معضل بوده و مذاکراتی میان دو وزارتخانه صورت گرفته و براساس روال جاری در دولت‌ها، تلاش می‌شود اختلافات بین‌دستگاهی درون چارچوب‌های دولتی رفع‌ورجوع شود و پیشنهاد شده که معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری نیز برای تعیین تکلیف این موضوع ورود کند. همچنین پیگیری کلیت مسائل ناترازی برق با دستور رئیس‌جمهور به معاون اجرایی محول شده است تا ابعاد آن رصد و گزارش شود.

دبیرکل خانه صمت ایران در پایان با اشاره به اقدامات حقوقی و نظارتی تشکل‌های بخش خصوصی خاطرنشان کرد: با توجه به طولانی شدن روند حل این موضوع و تضییع حقوق واحدهای تولیدی، دادخواستی از منظر حقوق عامه به دادستانی دیوان عدالت اداری ارسال شده تا مبنای قانونی دریافت این مبالغ بررسی شود. البته و همزمان با آن نیز، مستندات مربوطه به کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور و دیوان محاسبات نیز ارجاع داده شده و پیگیری‌ها از طریق مراجع نظارتی تا حصول نتیجه ادامه دارد.

توسعه تجارت ایران و اوراسیا در انتظار رفع موانع

تهران- ایرنا- نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران بر ضرورت توسعه روابط اقتصادی با کشورهای اوراسیا، افزایش نقش بخش خصوصی و رفع موانع پیش‌روی تجارت و سرمایه‌گذاری تاکید کرد.

به گزارش خبرنگار اقتصادی ایرنا، فعالان اقتصادی ایران در جریان سفر به بلاروس و حضور در نمایشگاه «اینوپروم ۲۰۲۶»، بر ضرورت تقویت زیرساخت‌های تجاری، شناسایی دقیق ظرفیت‌های دو طرف و افزایش نقش بخش خصوصی در توسعه روابط اقتصادی ایران با کشورهای اوراسیا تاکید کردند.

نمایشگاه «اینوپروم بلاروس ۲۰۲۶» با حضور شرکت‌ها و هیات های اقتصادی کشورهای مختلف برگزار شد و زمینه‌ای برای مذاکرات تجاری، معرفی توانمندی‌های صنعتی و شناسایی فرصت‌های همکاری میان فعالان اقتصادی کشورهای حاضر در نمایشگاه را فراهم کرد.

قدیر قیافه نایب‌رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با اشاره به برگزاری کمیسیون اقتصادی مشترک ایران و بلاروس در مینسک تصریح کرد: نمایندگان دولت‌ها در کمیسیون‌های مشترک اقتصادی مسائل مورد نظر خود را پیگیری می‌کنند؛ اما در حاشیه این نشست‌ها بخش خصوصی می‌تواند روابط خود را با بنگاه‌های اقتصادی توسعه دهد.بر اساس تجربه، بسیاری از کسب‌وکارهای ایرانی از همین مسیر شرکای تجاری خود را پیدا کرده‌اند.

ضرورت ایجاد بانک اطلاعاتی مشترک

نایب‌رئیس اتاق ایران با اشاره به وجود ظرفیت‌های متعدد در روابط اقتصادی ایران و کشورهای اوراسیا، نبود یک بانک اطلاعاتی منسجم از ظرفیت‌ها و نیازهای دو طرف را یکی از موانع توسعه تجارت دانست و گفت: شناخت دقیق نیازهای بازارهای دو طرف می‌تواند به بهبود روابط تجاری کمک کند.

وی افزود: پس از بازگشت به ایران، موضوع اتاق مشترک ایران و اوراسیا را به‌طور جدی دنبال خواهیم کرد؛ هدف اصلی اتاق به‌عنوان نماینده بخش خصوصی، پیدا کردن همتایان و شرکای تجاری برای بخش‌های مختلف اقتصاد است.

قیافه، معدن و صنایع معدنی را یکی از حوزه‌های مهم برای توسعه روابط تجاری ایران و اوراسیا عنوان کرد و گفت: فناوری‌های پیشرفته در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی، تجهیزات پزشکی و دارو نیز باید در این روابط مورد توجه قرار گیرد.شرکت‌های ایرانی توانمندی‌های قابل توجهی در حوزه تولید دارو دارند و بخشی از محصولات آنها به بازار اوراسیا صادر شده است؛ تسهیل صادرات این محصولات می‌تواند در یک افق چهار تا پنج‌ساله به افزایش قابل توجه تجارت منجر شود.

چند گام تا تحقق هدف‌گذاری یک میلیارد دلاری تجارت با اتحادیه اوراسیا

قیافه با اشاره به حضور محصولات های‌تک ایرانی در برخی مجتمع‌های پتروشیمی روسیه و ازبکستان اظهار کرد: شرکت‌های ایرانی توان تأمین تجهیزاتی از جمله توربین‌های گازی، کمپرسورها و قطعات مورد نیاز صنایع کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا را دارند.

وی ادامه داد: با همکاری وزارت صمت و اتاق ایران تلاش می‌کنیم فهرستی از خدمات و توانمندی‌های شرکت‌های ایرانی تهیه کنیم تا هدف‌گذاری یک میلیارد دلاری تجارت با اتحادیه اوراسیا محقق شود.اراده ایران برای توسعه روابط تجاری و فنی با این اتحادیه جدی است.

نایب‌رئیس اتاق ایران با اشاره به ظرفیت بازار کشورهای اوراسیا گفت: در سال‌های پس از فروپاشی شوروی، ایران به دلیل تمرکز بیشتر بر بازارهای غربی نتوانست سهم متناسبی از بازار این کشورها به دست آورد؛ در حالی که در حوزه‌هایی مانند انرژی، معدن و کالاهای اساسی ظرفیت تجارت قابل توجهی وجود داشت.

وی نبود بانک اطلاعاتی قابل اتکا و شناخت ناکافی از ظرفیت‌های دو طرف را از عوامل این وضعیت دانست و افزود: در شرایط تحریم و محدودیت‌های موجود، تجارت با اوراسیا تنها راه‌حل اقتصاد ایران نیست، اما می‌تواند به توسعه تجارت و ارزآوری کشور کمک کند.

قیافه بر ضرورت تغییر رویکرد نهادهای اقتصادی و نظارتی تأکید کرد و گفت: مراکزی مانند بانک مرکزی باید با رویکردی حمایتگرانه‌تر و متناسب با شرایط اقتصادی کشور با بخش خصوصی و بنگاه‌های اقتصادی برخورد کنند؛ چراکه بخش خصوصی می‌تواند در بهبود شرایط اقتصادی نقش‌آفرین باشد.

سرمایه‌گذاری مشترک؛ مکمل برنامه‌های توسعه صادرات

نایب‌رئیس اتاق ایران با اشاره به توان شرکت‌های ایرانی برای اجرای پروژه‌های مشترک سرمایه‌گذاری در کشورهای منطقه اظهار کرد: توسعه صادرات بدون سرمایه‌گذاری خارجی دشوار است و اگر

سرمایه‌گذاری در این منطقه به‌درستی انجام شود و این فرآیند با صبر و برنامه دنبال شود، می‌توان به نتایج آن امیدوار بود.

وی با اشاره به حجم واردات روسیه گفت: روسیه در برخی سال‌ها حدود ۲۸۵ میلیارد دلار واردات داشته است، در حالی که تجارت ایران با این کشور حدود ۴٫۵ میلیارد دلار است بنابراین امضای موافقت‌نامه تجارت آزاد با اتحادیه اوراسیا شرایط جدیدی برای استفاده از ظرفیت این بازار ایجاد کرده است.

حمل‌ونقل همچنان یکی از موانع تجارت با اوراسیاست

قیافه با تاکید بر ضرورت افزایش ظرفیت و کارآمدی کریدورهای تجاری کشور گفت: کریدورها وجود دارند، اما مسئله اصلی افزایش ظرفیت و کارآمدی آنهاست زیرا هزینه و محدودیت‌های حمل‌ونقل، به‌ویژه در مسیر ریلی آستارا، همچنان بر رقابت‌پذیری کالاهای ایرانی در بازار روسیه و بلاروس اثرگذار است.

وی توسعه ظرفیت بنادر شمالی و حمل‌ونقل ریلی را ضروری دانست و افزود: استفاده موثرتر از این مسیرها می‌تواند هزینه تجارت با روسیه و دیگر کشورهای منطقه را کاهش دهد.

نایب‌رئیس اتاق ایران بر تقویت هماهنگی میان دستگاه‌های تصمیم‌گیر، افزایش اختیارات اجرایی سازمان توسعه تجارت و تنظیم سیاست‌های ارزی و بانکی متناسب با نیازهای تجارت خارجی تأکید کرد و پیشنهاد داد: مدیران توسعه کسب‌وکار بانک‌های روسیه برای برگزاری یک سمینار تخصصی به ایران دعوت شوند تا ظرفیت‌های بانکی و راهکارهای تسهیل مبادلات تجاری دو کشور بررسی شود.

رفع انسداد از چهار هزار گوشی تلفن همراه

تهران- ایرنا- رئیس اتاق اصناف ایران با اشاره به رفع مسدودی تلفن‌های همراه که در سال گذشته، در پی بروز تخلف کم‌اظهاری از سوی برخی شرکت‌های واردکننده تلفن همراه مسدود شده بود، از رفع مشکل و انسداد چهار هزار و ۶ عدد گوشی خبر داد.

به گزارش ایرنا از اتاق اصناف ایران، قاسم نوده‌فراهانی در این باره اظهار داشت: سال گذشته برخی شرکت‌های واردکننده گوشی تلفن همراه با کم‌اظهاری گمرگی، اقدام به واردات گوشی کردند که پس از احراز تخلف، گوشی‌های مذکور مسدود شد. این موضوع مشکلاتی را برای خریداران و دارندگان این دستگاه‌ها ایجاد کرد و به دنبال شکایات واصله، ضرورت رسیدگی به پرونده‌ها و بررسی مستندات مربوطه در دستور کار اتاق اصناف ایران قرار گرفت.

رئیس اتاق اصناف ایران اضافه کرد: به دنبال پیگیری‌های مستمر اتاق اصناف ایران در نهایت فرآیند رفع مسدودی موبایل‌ها از اواخر خردادماه تا هفتم مهرماه سال جاری، طی دو مرحله انجام شد. در مرحله نخست، تعداد ۲ هزار و ۶۲۳ پرونده و در مرحله دوم، یک‌هزار و ۳۸۳ پرونده مورد بررسی و تکمیل قرار گرفت. در مجموع، چهار هزار و ۶ پرونده پس از بررسی مدارک و تکمیل مستندات، به وزارت صنعت، معدن و تجارت و سامانه همتا ارسال شد.

نوده‌فراهانی تأکید کرد: خوشبختانه با انجام بررسی‌های کارشناسی، تکمیل مستندات و پیگیری‌های صورت‌گرفته، مسدودی تلفن‌های همراه مربوط به پرونده‌های ارسالی رفع شد که این اقدام گام مؤثری در حل مشکلات ایجادشده برای دارندگان تلفن‌های همراه و تعیین تکلیف پرونده‌های مربوطه بود.

درس‌های ارزی ۹۷ تا ۹۹؛ رمزگشایی از مداخله در حاشیه بازار

استفاده از اختیارات ماده ۴۴ قانون جدید برای ورود به حاشیه بازار، ابزار تازه بانک مرکزی برای تخلیه حباب و سرکوب انتظارات تورمی است.

به گزارش خبرنگار مهر، تحولات ساختاری در شیوه سیاست‌گذاری پولی و مواجهه نهاد ناظر با نوسانات ارزی، بار دیگر مسئله چگونگی مدیریت نرخ و تنظیم بازار را در کانون توجه محافل کارشناسی قرار داده است. تجارب سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ گواه آن است که ایستادگی نامنعطف در برابر نیروهای عرضه و تقاضا و تلاش برای تثبیت تصنعی نرخ‌ها با ابزارهای دستوری، در عمل به هدررفت منابع ارزی، تعمیق شکاف قیمتی و ظهور شبکه‌های پیچیده دلالی منجر شد. در آن برهه، بانک مرکزی پس از ماه‌ها اتلاف ذخایر، ناچار به پذیرش واقعیت‌های میدانی و در پیش گرفتن سیاست عرضه در حاشیه بازار شد؛ رویکردی که اگرچه توانست فاصله قیمتی را به حداقل رسانده و از حجم صف‌های خیابانی بکاهد، اما به دلیل فقدان زیرساخت‌های حقوقی مدون و ناتوانی در مدیریت پایدار انتظارات، با دست‌اندازهای متعدد روبه‌رو شد. اکنون با ابلاغ قانون جدید بانک مرکزی، بستر مداخله به کلی دگرگون شده و سیاست‌گذار با برخورداری از پشتوانه صریح قانونی، به دنبال پیاده‌سازی مدلی قاعده‌مند و پیش‌دستانه در بازار ارز است.

بازخوانی ظرفیت‌های ماده ۴۴ قانون جدید پولی و بانکی

یکی از گره‌های تاریخی سیاست‌گذار پولی در ایران، ابهام در حدود اختیارات قانونی و هراس از پیامدهای حقوقی ناشی از ورود مستقیم به معاملات ارزی بوده است. در دوره‌های گذشته، مداخلات ارزی بانک مرکزی عمدتاً بر پایه مصوبات اضطراری، تصمیمات شوراهای عالی یا مجوزهای مقطعی صورت می‌گرفت که این امر نه‌تنها سرعت عمل نهاد ناظر را در برابر شوک‌های بیرونی کاهش می‌داد، بلکه انفعال تصمیم‌گیران را در پی داشت. ماده ۴۴ قانون جدید بانک مرکزی دقیقاً برای رفع این خلأ ساختاری تدوین شده است؛ این ماده به صراحت اختیارات گسترده، شفاف و مستمری را در اختیار بانک مرکزی قرار می‌دهد تا در شرایط بروز نوسان و شکل‌گیری ناترازی‌های مقطعی، رأساً و بدون فوت وقت به خرید و فروش ارز در نرخ‌های مدنظر اقدام کند.

رسمیت یافتن این اختیارات بدان معناست که بانک مرکزی دیگر یک ناظر بیرونی یا صرفاً یک تثبیت‌کننده شکننده نیست، بلکه بازیگری فعال به شمار می‌رود که می‌تواند بر امواج نوسانی سوار شده و جهت حرکت بازار را به سوی نرخ‌های بنیادی هدایت نماید. وجود این چتر قانونی، ریسک تصمیم‌گیری در مواقع بحرانی را به حداقل رسانده و به سیاست‌گذار اجازه می‌دهد بدون واهمه از اتهامات حیف‌ومیل منابع، استراتژی‌های خرید یا فروش هدفمند را برای تثبیت ثبات مالی کلان پیاده‌سازی کند.

درس‌های گران‌بهای ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ و آزمون حاشیه بازار

برای درک صحیح رویکرد کنونی، بازخوانی رخدادهای ارزی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ ضروری به نظر می‌رسد. در آن سال‌ها، سیاست‌گذار ابتدا تلاش کرد تا از طریق سرکوب نرخ و تعریف بسته‌های توزیعی محدود، نرخ ارز را مهار کند؛ غافل از اینکه پمپاژ اسکناس و حواله در قیمت‌هایی بسیار پایین‌تر از واقعیت‌های تورمی، جز پاداش دادن به رفتارهای سفته‌بازانه نتیجه‌ای در بر نداشت. پس از تشدید فشارها، تغییر ریل سیاستی رخ داد و نهاد ناظر به تزریق ارز در نرخ‌های بسیار نزدیک به حاشیه بازار روی آورد. نتیجه این چرخش رویکرد، کاهش سریع تقاضای کاذب، تخلیه حباب‌های سفته‌بازی و برقراری آرامش نسبی در بازار صرافی‌ها بود.

با این وجود، نقطه ضعف بزرگ آن دوران، ناپایداری منابع و ناهماهنگی در کنترل جریان ریال بود. تزریق مداوم اسکناس در غیاب کنترل تراکنش‌های ریالی، موجب شد تا با تغییر متغیرهای غیراقتصادی، باز هم منابع کشور در معرض فرسایش قرار گیرد. درس بزرگ آن برهه برای سیاست‌گذار امروز این است که ورود به حاشیه بازار نباید به معنای تزریق کورکورانه ذخایر تفسیر شود، بلکه باید ابزاری هوشمند برای مدیریت روانی بازار، شفاف‌سازی جریان ریال و جلوگیری از به دام افتادن سیاست‌گذار در تله تقاضاهای صوری باشد.

چالش‌های تخصیص سرفصلی؛ از کارت ملی تا رانت آربیتراژ

یکی از مناقشه‌برانگیزترین ابزارهای مداخله در دوره‌های مختلف، عرضه ارز سرفصلی از طریق سازوکار کارت ملی و حساب‌های ارزی بوده است. منطق اولیه این سازوکار، تأمین نیازهای خرد جامعه، جلوگیری از مراجعه عموم مردم به مبادی غیررسمی و تعمیق شفافیت با افتتاح حساب‌های بانکی است. با این حال، کارایی این روش همواره با چالش بروز رفتارهای آربیتراژی سنجیده می‌شود. هر زمان که فاصله‌ای معنادار میان نرخ تزریق رسمی بانک مرکزی و قیمت‌های معامله‌شده در میدان غیررسمی شکل بگیرد، شبکه واسطه‌گری با سوءاستفاده از نیاز اقشار آسیب‌پذیر و اجاره کارت‌های ملی، موجبات شکل‌گیری صف‌های کاذب را فراهم می‌آورد.

گرچه طی سال‌های اخیر اقدامات قابل‌توجهی برای اتصال حساب‌های ارزی به سامانه‌های ثبت برخط، ردگیری واریز وجه و اعمال مالیات بر عایدی سرمایه صورت گرفته، اما شواهد نشان می‌دهد که حتی فاصله دو تا سه درصدی نیز برای فعال شدن دلالان خرد کفایت می‌کند. به همین دلیل، آزمون بزرگ بانک مرکزی در اجرای اختیارات ماده ۴۴، مسدودسازی کامل هرگونه شکاف قیمتی است؛ چرا که تنها در صورت به صفر رسیدن سود تضمین‌شده آربیتراژ، جذابیت سوءاستفاده از هویت‌های اجاره‌ای از میان خواهد رفت و ارز به دست متقاضیان واقعی نیازهای خرد خواهد رسید.

ضرورت مداخله فوری برای تخلیه حباب دلار

مسعود توکلی، کارشناس بازارهای مالی، در گفت‌وگو با مهر ضمن ارزیابی ابعاد حقوقی و اجرایی این سیاست اظهار داشت: «ماده ۴۴ قانون جدید بانک مرکزی ابزار مداخله را از یک اقدام

واکنشی به یک اختیار شفاف و قانونی تبدیل کرده است؛ بنابراین سیاست‌گذار دیگر نیازی به مصوبات مقطعی ندارد و باید با انعطاف کامل در بازار حاضر باشد. در شرایط کنونی که شاخص دلار در بازارهای جهانی وارد فاز نزولی شده و متغیرهای بیرونی سیگنال افت قیمت می‌دهند، بانک مرکزی موظف است با مداخله فوری و هوشمندانه، زمینه کاهش سریع نرخ دلار در بازار داخلی را فراهم سازد. هرگونه تعلل و عدم مداخله به‌موقع نهاد ناظر در چنین بزنگاه‌هایی می‌تواند ضربه سنگینی به پیکره اقتصاد وارد کند؛ چرا که نرخ ارز موتور محرک انتظارات تورمی است و بخش اعظم تورم عمومی از همین کانال به سبد معیشت جامعه منتقل می‌شود».

این کارشناس اقتصادی در ادامه تأکید کرد: «سیاست‌گذار نباید نظاره‌گر حفظ نرخ‌های کاذب باشد، بلکه باید فعالانه اجازه دهد حباب دلار تخلیه شود و قیمت‌ها به سطح تعادلی واقعی نزدیک شوند. البته نقطه حساس ماجرا اینجاست که تزریق در حاشیه بازار تنها زمانی تعادل‌بخش خواهد بود که حجم عرضه با تقاضای واقعی همخوانی داشته باشد و فاصله نرخ تزریق با بازار آزاد به صفر میل کند. اگر عرضه بر اساس کارت ملی مجدداً حاشیه سود چند درصدی ایجاد کند، دلالان با ترفندهای تازه و سوءاستفاده از هویت اقشار آسیب‌پذیر، منابع تزریقی را جذب می‌کنند و هدف سیاست‌گذار در مهار نوسان محقق نخواهد شد. راه‌حل نهایی در شفاف‌سازی تخصیص حواله‌ها، تعمیق معاملات توافقی و پیش‌بینی‌پذیر کردن جریان اسکناس نهفته است، نه تکیه صرف بر سازوکارهای توزیعی».

پایش متغیرهای اثرگذار و الزامات ثبات پایدار

مداخله موفق در چارچوب قانون جدید مستلزم آن است که بانک مرکزی میان «مدیریت نوسانات کوتاه‌مدت» و «تطبیق نرخ با متغیرهای بنیادین» تمایز قائل شود. تلاش برای نگه داشتن نرخ ارز در سطحی نامتناسب با نرخ رشد نقدینگی و تورم ساختاری، سیاستی از پیش شکست‌خورده است که در نهایت به تخلیه ذخایر می‌انجامد. از این رو، ورود به حاشیه بازار باید توأم با استفاده از ابزارهای مشتقه، تعمیق بازار حواله و هماهنگی با سیاست‌های انضباط پولی باشد تا بتواند ضمن مهار سفته‌بازی، پیش‌بینی‌پذیری را برای فعالان اقتصادی به ارمغان آورد.

در پایان باید گفت ماده ۴۴ قانون جدید بانک مرکزی ظرفیت کم‌نظیری برای پایان دادن به انفعال گذشته ایجاد کرده است.

آزمون حیاتی نهاد ناظر، بهره‌گیری از این اختیار برای کاهش سریع و ملموس حباب قیمت‌ها و همزمان بستن منافذ توزیع رانت به نام تأمین نیازهای خرد است. چنانچه بانک مرکزی بتواند سرعت مداخله خود را با واقعیت‌های متغیرهای بین‌المللی و داخلی هماهنگ سازد، اقتصاد ملی می‌تواند از سایه سنگین شوک‌های ارزی خارج شده و گامی استوار به سوی آرامش پایدار بردارد.

اخبار کوتاه اقتصادی جهان

رسانه عبری:

اختلاف تل‌آویو و امارات بر سر پروازهای فلای‌دبی تشدید شده است

شبکه ۱۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی از تشدید اختلاف میان تل‌آویو و ابوظبی بر سر شروط ازسرگیری پروازهای فلای‌دبی به فرودگاه بن‌گوریون خبر داد.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از المیادین، شبکه ۱۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی گزارش داد که دو هفته پس از حادثه مربوط به یک هواپیما، هنوز توافقی درباره شروط بازگشت پروازهای شرکت فلای‌دبی به فرودگاه بن‌گوریون حاصل نشده است.

بر اساس این گزارش، تل‌آویو خواستار انجام تحقیقات کامل درباره این حادثه و تقویت تدابیر امنیتی شده است؛ در حالی که هنوز مشخص نیست چه طرفی مسئول آن بوده است.

مقام‌های اسرائیلی همچنین از امارات خواسته‌اند تدابیر حفاظتی در فرودگاه دبی را تقویت کند. از جمله، سازمان امنیت داخلی رژیم صهیونیستی خواستار نصب دستگاه‌های بازرسی بیشتر ساخت اسرائیل برای کنترل چمدان‌ها و اجازه حضور نیروهای این سازمان در فرودگاه دبی شده است.

در مقابل، مقام‌های اماراتی با این درخواست‌ها مخالفت کرده‌اند. مقام‌های ارشد این کشور در گفت‌وگو با شبکه ۱۲ اعلام کردند: «ما آنچه را شما به ما دیکته می‌کنید، انجام نخواهیم داد؛ شما به کرامت ما لطمه می‌زنید».

این گزارش می‌افزاید امارات همچنین با همکاری در تحقیقات طبق چارچوب مورد نظر تل‌آویو مخالفت کرده و از سرگیری پروازها را پیش‌شرط همکاری خود قرار داده است. در پی این اختلاف‌ها، هیئت اسرائیلی که قرار بود به ریاست وزارت حمل‌ونقل این رژیم به دبی سفر کند، فعلاً سفر خود را انجام نخواهد داد.

هشدار صلیب سرخ درباره تبعات فاجعه‌بار تداوم جنگ در غرب آسیا

رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ درباره پیامدهای فاجعه‌بار تداوم جنگ در غرب آسیا و تبعات انسانی آن هشدار داد.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از ریانووستی، «میریانا اسپولیاریک» رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ هشدار داد که تشدید بیشتر درگیری‌های نظامی در غرب آسیا می‌تواند پیامدهای فاجعه‌باری برای ده‌ها میلیون نفر به همراه داشته باشد و خواستار اقدام فوری برای کاهش تنش‌ها و حفاظت از غیرنظامیان شد.

وی اعلام کرد: غیرنظامیان در نتیجه عملیات نظامی در غرب آسیا، بهایی غیرقابل‌قبول می‌پردازند.

رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ همچنین درباره وضعیت یمن هشدار داد و گفت که شمار کشته‌شدگان و آوارگان و میزان خسارات واردشده به زیرساخت‌های غیرنظامی، از جمله در عدن و صنعا با نرخی نگران‌کننده در حال افزایش است.

اسپولیاریک افزود که در سراسر غرب آسیا، زیرساخت‌های غیرنظامی بارها هدف حمله قرار گرفته‌اند و این حملات به از دست رفتن جان انسان‌ها منجر شده است.

وی با تأکید بر ضرورت حفاظت از غیرنظامیان و زیرساخت‌های غیرنظامی تصریح کرد که طرف‌های درگیر باید در همه شرایط میان غیرنظامیان، اهداف غیرنظامی و اهداف نظامی تمایز قائل شوند.

رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ هشدار داد که حمله به بنادر، فرودگاه‌ها و زیرساخت‌های حیاتی می‌تواند پیامدهای شدیدی برای جوامعی داشته باشد که به این تأسیسات وابسته‌اند.

وی تأکید کرد: تشدید بیشتر مخاصمات برای ده‌ها میلیون نفر فاجعه‌بار خواهد بود و باید فوراً برای کاهش تنش‌ها و محافظت از غیرنظامیان در برابر آسیب‌های بیشتر اقدام شود.

اسپولیاریک در پایان بر ضرورت تلاش فوری برای مهار درگیری‌ها و رعایت اصول حقوق بین‌المللی بشردوستانه با هدف جلوگیری از افزایش تلفات و رنج غیرنظامیان تأکید کرد.

واتیکان از ابتلای «پاپ لئو» به سرطان ریه خبر داد

واتیکان اعلام کرد که پس از جراحی موفقیت‌آمیز برای خارج کردن توده‌ای از ریه راست رهبر کاتولیک‌های جهان، ابتلای وی به سرطان ریه تشخیص داده شده است.به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از ان‌بی‌سی نیوز، واتیکان اعلام کرد که «پاپ لئوی چهاردهم»، رهبر ۷۱ ساله کاتولیک‌های جهان، به «آدنوکارسینوما» که نوعی شایع از سرطان ریه است، مبتلا شده و نتایج آزمایش‌های بافت‌شناسی، تشخیص اولیه پزشکان را تأیید کرده است.

پاپ لئو برای جراحی این توده در بیمارستان «جملی» رم بستری شده بود و به گفته تیم پزشکی، بخش پایینی ریه راست وی با هدف برداشتن کامل بافت‌های سرطانی تحت عمل جراحی قرار گرفت.

واتیکان اعلام کرده است که تمامی دیدارهای عمومی پاپ تا ۲۱ اکتبر برای دوران نقاهت لغو شده است، اما هنوز درباره سرنوشت سفر ۱۱ روزه وی به آمریکای جنوبی که برای ماه نوامبر برنامه‌ریزی شده بود، تصمیمی اتخاذ نشده است. پاپ لئو در مه ۲۰۲۵ و پس از درگذشت «پاپ فرانسیس» در آوریل همان سال، به عنوان رهبر کاتولیک‌های رومی انتخاب شده بود.

گزارش ویژه:

اشاره

تحریریه خبرنامه با توجه به موفقیت آمیز بودن گردهمائی سفر به مازندران به ویژه در دیدار با آقای موسی وفائیان و خانم دکتر سودابه وفائیان بر آن شد که که گزارش ویژه این ماه خبرنامه به سفر به ساری اختصاص داده شود که درپی از نظر خواهد گذشت.

تحریریه خبرنامه

برگزاری گردهمایی آزاد اعضا در ساری

هیات گرد همایی آزاد اعضاء متشکل از ۲۱ نفر اعضاء و برخی وابستگان شان راس ساعت ۶ پگاه ۲۲ مهرماه از خیابان ولی عصر، روبروی برج سرو ساعی از مسیر جاده هراز با اتوبوس آماده راهی ساری شد. هیات در مسیر به صرف صبحانه نشست. پس از صرف صبحانه هیات راهی ساری شد و بنابه قرار قبلی در اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ساری مورد استقبال جناب آقای تقی پور رئیس اتاق قرارگرفت. سپس هیات در جلسه ای که با حضور اعضاء هیأت مدیره و هیات نمایندگان اتاق ساری تشکیل بود شرکت جسته، نخست آقای تقی پور ضمن خیرمقدم به هیات و دریافت تشکر دکتر امینی رئیس اتاق ایران و انگلیس از تشکیل و برگزاری این جلسه و ادای بیاناتی کوتاه درباره علت انتخاب مازندران برای این سفر به تماشای فیلم کوتاهی از ظرفیت های اقتصادی مازندران پرداخت.

سپس اعضاء هیات همچنین هیات مدیره و هیات نمایندگان اتاق ساری هریک به معرفی و توانائی های خود پرداختند و پرسش و پاسخ های سازنده ای رد و بدل شد. سپس در همان سالن مراسم صرف ناهار که مورد در خواست رئیس اتاق و موافقت دکتر امینی قرار گرفته بود، برگزار شد.

در پایان رئیس اتاق ساری با اهدای هدیه ای مشتمل بر یک جلد قرآن و یک جلد حافظ و درخواست همکاری دو اتاق هیات را تا بیرون اتاق بدرقه کرد. در پی هیات راهی محل اقامت خود در دو هتل ونوشک و سالار دره شد.

پنجشنبه صبح اعضاء هیات بعد از صرف صبحانه و گشتی در شهر و بازدید از مجتمع چوب و کاغذ مازندران برای صرف ناهار راهی باغ بسیار زیبای آقای موسی وفائیان از رفقای بسیار قدیمی دکتر امینی که دوازده سال رئیس اتاق ساری و از آغاز تشکیل اتاق مشترک ایران و انگلیس عضو این اتاق می باشند شد و مورد استقبال ایشان و دخترشان سرکار دکتر سودابه وفائیان که همزمان استاد دانشگاه می باشند قرار گرفت.

جناب وفائیان در آغاز نشست در سالن بسیار مجلل ویلای برگزار مهمانی ضمن خوش آمد گوئی به دکتر امینی و هیات همراه چندین بار متذکر سابقه دوستی بی نظیر خود با دکتر امینی شد، پس از پذیرائی بی نظیر مقدماتی اعضای هیات را به صرف ناهار دعوت کرد.

هیات بعد از صرف ناهار و دسر با تشکر از ایشان که مایل بود هیأت شب را هم در آنجا بمانند با تشکر مجدد آنجا را با بدرقه دکتر سودابه ترک گفت.

درپی هیات با گشتی در کنار دریا و دیدار از خانه های سنتی راهی هتل های محل اقامت خود شد.

هیات جمعه صبح بعد از صرف صبحانه حدود ساعت ده راهی تهران شد و درمیان راه در آب سرد دماوند در باغ دکتر شیبانی ناهار را مهمان دکتر شیبانی بود و ساعت چهار بعد از ظهر راهی تهران شد و ساعت هشت بعدازظهر در همان محلی که در خیابان ولی عصر آغاز سفرکرده بود به سفر پایان بخشید.

ناگفته نماند که این سفر که به کوشش آقایان باقری و مهندس بندی برگزار شد و افتخار همراهی خانم دکتر لاله امینی، جراح زنان و زایمان، فرزند دکتر امینی، را داشت. بی تردید برای کلیه اعضاء از هر جهت به یاد ماندنی خواهد بود.

* * * * *